

Implementarea Sistemului European de Conturi (SEC) 2010 în Conturile naționale din România

1. Informații generale

În prezent, statele membre ale Uniunii Europene utilizează Sistemul conturilor naționale SEC 95, instituit prin Regulamentul (CE) 2223/96. Din septembrie 2014, toate statele membre ale Uniunii Europene au obligația de a publica date de conturi naționale conform metodologiei Sistemului European de conturi 2010 (SEC 2010), care a fost aprobat prin Regulamentul (UE) nr. 549/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013. În consecință, România, prin Institutul Național de Statistică, va da publicității primele estimări ale Conturilor naționale în standardul SEC 2010 conform calendarului prezentat la § 3.

Prin trecerea la noul sistem de conturi naționale se are în vedere reflectarea noilor realități economice și, în același timp, satisfacerea nevoilor informaționale ale utilizatorilor în ceea ce privește celeritatea publicării rezultatelor și măsurarea unor aspecte particulare, cum ar fi activele rezultate din cheltuielile de cercetare și dezvoltare și cele din industria de apărare ori pasivele legate de sistemele de pensii. În același timp, SEC 2010 este în acord cu normele Sistemului conturilor naționale stabilit la nivel mondial (SCN 2008), fiind adaptat la structurile economiilor statelor membre, astfel încât datele Uniunii să fie comparabile cu cele compilate de principalii săi parteneri internaționali.

Sistemul european de conturi revizuit include o metodologie și un program de transmitere care definesc conturile și tabelele care trebuie furnizate de toate statele membre în conformitate cu termenii specificați. Revizuirea privește conturile naționale anuale, trimestriale, regionale, precum și statistica finanțelor guvernamentale.

SEC 2010 urmează să înlocuiască treptat toate celelalte sisteme și manuale, cum sunt Manualul balanței de plăți și Manualul de datorie și deficit, fiind un cadru de referință de standarde, definiții, clasificări și norme contabile comune pentru întocmirea de către statele membre a conturilor naționale, astfel încât să se obțină rezultate comparabile ca suport pentru îndeplinirea obiectivelor Uniunii Europene.

Implementarea SEC 2010 presupune revizuirea retroactivă a seriilor de timp ale conturilor naționale anuale, trimestriale și regionale. În cazul României, această revizuire acoperă perioada 1995-2013.

2. Diferențe metodologice între SEC 2010 și SEC 95

SEC 2010 diferă de SEC 95 atât din punct de vedere al domeniului de aplicare, cât și al conceptelor. Majoritatea diferențelor corespund celor observate între SCN 1993 și SCN 2008. Diferențele principale constau în:

(a) recunoașterea cercetării și a dezvoltării drept formare de capital care rezultă în active de proprietate intelectuală. Această schimbare se va înregistra într-un cont satelit și se va include în setul principal de conturi la momentul în care se va constata un grad suficient de soliditate și armonizare între statele membre;

(b) cheltuielile cu sistemele de armament care corespund definiției generale a activelor au fost clasificate drept formare de capital fix, în loc de cheltuieli intermediare;

(c) conceptul analitic de servicii de capital a fost introdus pentru producția de piață, astfel că se poate produce un tabel suplimentar în care acestea figurează drept componentă a valorii adăugate;

(d) activele financiare au fost extinse pentru a acoperi într-o mai mare măsură contractele pentru instrumente financiare derivate;

(e) noi norme privind înregistrarea drepturilor asupra fondurilor de pensii. S-a introdus în conturi un tabel suplimentar pentru a permite înregistrarea estimărilor pentru toate drepturile la asigurări sociale, indiferent dacă sunt finanțate sau nefinanțate. Întreaga gamă de informații necesare pentru o analiză

cuprinzătoare este prezentată în acest tabel, în care figurează drepturile și fluxurile asociate pentru toate sistemele de pensii private și publice, indiferent dacă sunt finanțate sau nefinanțate, inclusiv în domeniul sistemelor de pensii de securitate socială;

(f) aplicarea normelor privind schimbul de proprietate asupra bunurilor a devenit universală, fapt care a dus la schimbări privind înregistrarea activităților de achiziție și revânzare pe plan internațional și a bunurilor trimise spre a fi prelucrate, atât în străinătate, cât și în cadrul economiei naționale. Astfel, bunurile trimise în străinătate spre a fi prelucrate sunt înregistrate la valoare netă, spre deosebire de SCN 1993 și SEC 95, în care acestea erau înregistrate la valoare brută. Această schimbare are implicații importante asupra înregistrării unor astfel de activități în cadrul resurselor și utilizărilor;

(g) mai multe orientări sunt oferite privind societățile financiare în general și privind entitățile cu scop special (ESS). Regimul ESS din străinătate controlate de administrațiile publice a fost schimbat pentru a garanta faptul că pasivele ESS figurează în conturile administrației publice;

(h) a fost clarificat regimul super dividendelor plătite de societățile publice, astfel încât acestea trebuie tratate drept plăți excepționale și retrageri din capital;

(i) au fost stabilite principiile pentru regimul parteneriatelor public-privat, iar regimul agențiilor în curs de restructurare a fost extins;

(j) operațiunile între administrațiile publice și societățile publice și cele cu instrumente de securizare au fost clarificate pentru a îmbunătăți înregistrarea elementelor care ar putea afecta semnificativ datoria publică;

(k) regimul garanțiilor pentru credite a fost clarificat și un nou tratament a fost introdus pentru garanții standardizate de credite, precum garanțiile pentru creditele pentru export și garanțiile pentru creditele studenților. Noul regim constă în faptul că, în măsura în care este posibilă o executare de garanție, un pasiv și un activ financiar trebuie să fie înregistrat în conturi.

Modificările din SEC 2010 față de SEC 95 nu se limitează la modificări conceptuale. Există diferențe majore privind gradul de acoperire, precum și capitole noi privind conturile satelit, conturile administrațiilor publice și conturile restului lumii. De asemenea, s-au extins considerabil capitolele privind conturile trimestriale și conturile regionale.

Pentru mai multe detalii privind modul de tratare a modificărilor aduse de SEC 2010 accesați Manualul Eurostat privind diferențele dintre SEC 1995 și SEC 2010 la adresa http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/esa_2010/documents/Manual_Changes_ESA95_ESA2010.pdf.

Puteți a accesa site-ul Eurostat, secțiunea dedicată Sistemului European de Conturi (SEC) 2010, la adresa: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/esa_2010/introduction